

Evaluering konkluderer: Behov for mere forskning i økologi

Der er stort behov for mere viden i økologisektoren. Så kontant er meldingen fra kommunikationsvirksomheden Operate, der på vegne af NaturErhvervstyrelsen har evalueret udviklingen af den danske økologisektor. Evalueringen udpeger en række barrierer for økologiens fremdrift de kommende år, og et presserende behov for flere midler til forskning står helt centralt. ICROFS deler denne betragtning.

Af Nina Hermansen & Marie-Louise Andersen

Forskning: Dansk økologierhverv er blandt de mest vel-fungerende i verden – ikke mindst takket være mange års investering i forskning og udvikling. Forbrugerne efterspørger økologiske produkter, detailhandlen er meget åben for salg, og der er god plads til mere økologi på de danske marker.

Der er imidlertid et stort behov og potentiale for øget vækst og udvikling i den økologiske sektor. Det var baggrunden for, at NaturErhvervstyrelsen sidste år iværksatte en evaluering af den samlede danske økologiindsats, herunder regeringens Økologisk Handlingsplan 2020.

Det halter nemlig med at nå det politiske mål om at fordoble det økologiske areal frem mod 2020. Sidste år blev arealet sågar mindre.

Store udfordringer for den økologiske sektor

Evalueringen af den danske økologiindsats viser med al tydelighed, at der er brug for endnu større fokus på forskning rettet mod at fremme den økologiske produktion. Selv om de nuværende forskningsprogrammer er til stor gavn for sektoren, fremgår det af den mere end 200 sider lange rapport, udarbejdet af kommunikationsvirksomheden Operate, at der er behov for mere viden, som kan bidrage til at løse økologiens store udfordringer, herunder fjerne barrierer for omlægning, øge produktiviteten og afhjælpe eksempelvis manglen på næringsstoffer og økologisk proteinfoder.

Helt konkret påpeger Operate, at udviklingen i produktionsmetoderne er for begrænset, og det fastholder høje produktionsomkostninger og hæmmer konkurrenceevnen. Desuden fremgår det, at det er nødvendigt at øge eksporten af økologiske fødevarer for at øge det økologiske areal.

Hos Internationalt Center for Forskning i Økologisk

Jordbrug og Fødevarer (ICROFS) vækker rapportens anmærkninger genklang.

“Danmark er verdensmester i økologi, netop fordi vi har investeret i forskning og udvikling. Men det er helt centralt, at der bliver investeret yderligere med det formål at sikre den økologiske sektors generelle markeds- og vækstbetingelser. For første gang siden 2007 ses en tilbagegang i det økologiske areal, og fra 2011 er midlerne til forskning i økologi blevet væsentligt færre. Skal vi nå politikernes mål, må vi sætte ind på særlige områder, der hidtil har vist sig som de svageste led i kæden,” siger formand for ICROFS’ bestyrelse, Mette Wier.

Fortsættes side 6

FÆRRE MIDLER TIL ØKOLOGIFORSKNING

Bevillingerne til forskning i økologi er faldet 35 procent de seneste fire år (målt i faste priser).

Se en opgørelse over de samlede midler, der er givet til dansk økologiforskning, på ICROFS hjemmeside.

Evaluering og udvikling af økologiindsatsen er udarbejdet af Operate.

Find rapporten via QR-koden her

Forskning er efterspurgt

Forskning har traditionelt spillet en vigtig rolle for vækst i økologisektoren. I 2012 udarbejdede ICROFS en analyse af de seneste 15 års danske økologiforskning, og her påpegede landmænd såvel som konsulenter og virksomheder, at forskning og udvikling har bidraget væsentligt til og været afgørende for økologisk jordbrugs succes. Den opfattelse går igen i Operates evaluering.

Respondenter fra branchen efterspørger, at der sikres endnu flere forskningsmidler til især grundforskning og forskning i den langsigtede udvikling af økologien, og flere kritiserer, at beløbet til økologiforskning er reduceret de seneste år. Flere ønsker desuden, at det danske forskningsprogram Organic RDD styrkes.

“Mere forskning og udvikling skal øge den samlede produktion af økologiske produkter og råvarer og dermed dels gøre sektoren mere leveringsdygtig ift. forbrugernes efterspørgsel, dels gøre de økologiske landmænd mere selvforsynende og samtidig mindske usikkerheden ved den økologiske produktion,” skriver Operate i rapporten.

Økologi med samfundsmæssige goder

Den konklusion er den nyudnævnte formand for ICROFS' programkomité, Kirsten Lund Jensen, enig i.

Udfordringerne i den økologiske sektor er mange. Eksempelvis skal udbytterne i den økologiske produktion hæves, og der skal sikres bedre afsætning, særligt til udlandet.

“Operates evaluering viser med al tydelighed, at der er brug for investeringer i forskningsindsatsen. Som det også påpeges, er det et af de steder, hvor staten potentielt kan gøre en stor forskel for økologien og for samfundet som helhed,” siger Kirsten Lund Jensen og henviser til de samfundsmæssige goder, som økologien bidrager til.

Netop økologiens bidrag til samfundet anerkendes bredt i rapporten, hvor Operate anbefaler, at økologien indarbejdes som virkemiddel i arbejdet med at nå relevante samfundsmål.

En række af de igangværende danske forskningsprojekter har allerede som formål at dokumentere økologisk landbrugs bidrag til samfundsmæssige mål som f.eks. øget biodiversitet og reduceret klimapåvirkning - en indsats, der bør styrkes, lyder det fra Operate.

Bestyrelsesformand Mette Wier supplerer:

“Økologi gør en masse forbrugere glade og skaber nye muligheder for dansk landbrug. Økologi er ikke mindst et redskab til gennem løbende udvikling at indfri politiske mål, og derfor er det altafgørende, at der ikke slækkes på investeringer til forskning. Forskningsindsatsen sikrer værdiløft i erhvervet, men skaber også synergi i forhold til samfundets ønsker om mere natur, rent drikkevand, biodiversitet, dyrevelfærd, lavere forbrug af antibiotika og pesticider og levende, produktive og innovative landdistrikter.”

Forskning i økologi har bidraget og bidrager til stadighed til succes for økologisk jordbrug.

